

Zdouňky

Kraj: Zlínský

Správní obvod: Kroměříž

Nadmořská výška: 237 m n. m.

Počet obyvatel: 2 074

Adresa URL: www.zdouňky.cz

Okres: Kroměříž

GPS souřadnice: 49.227710N, 17.318988E

První pís. zmínka: 1298 (726 let)

PSČ: 768 02

Historie obce Zdouňky

O Zdouňkách se poprvé dovídáme v roce 1298, kdy tu žil vladyk Albert de Domka či de Nonekena. Jako městečko jsou Zdouňky známy od roku 1358. Za husitských válek vládl na zdounecké tvrzi Štěpán z Holštejna a Vartnova, kolem roku 1423 byly Zdouňky zničeny husitskými vojsky.

Ve středověku se několikrát změnili vlastníci obce. K největšímu rozkvětu dochází v 16. století za vlády Zoubků ze Zdětína, kteří patřili k významným rodům moravské šlechty. Dalšími majiteli byli jezuité a od roku 1806 hrabata z Lambergu. Posledním majitelem byli Strachwitzové.

Zdejší obyvatelé se živilí především zemědělstvím. Ještě v roce 1940 ve Zdouňkách sídlil okresní soud, berní úřad a státní notářství.

Jméno městečka má zamotanou historii. V odborné literatuře se dlouhou dobu tradovalo, že latinsko-německý zápis z roku 1298, první připomenutí jeho existence, zní "de Noneken", tedy "ze Zdounek", byť si historikové i lingvisté byli vědomi podivného tvaru Noneken = Zdouňky. Teprve brněnský historik Libor Jan nedávno (1997) prokázal, že se jedná o chybné čtení, poprvé poznamenané F. M. Pelclem v roce 1798 a následně přebírané ve všech publikacích až do dnešních časů. V originální listině ve skutečnosti stojí "de Noneken", i když i tak se patrně jedná o jistou zkomoleninu jména Zdounek, ovšem daleko menší než v chybném čtení. Jméno obce se v dalších staletích objevuje v nejroztodivnějších variantách: 1330 se píše "de Donka", 1368 "in Sdunka", 1375 "de Wzdunek", 1406 se připomíná tvrz Vzdúňky, ale jen o rok později píše jiný písař "de Zdunka" a druhý na "vzdúneckém zboží". Roku 1483 jsou Zdouňky, 1510 ve Zdaunkach, 1516 jsou "gruntové zduneczti", ale 1518 "v gruntech wzduneczkyh". Z roku 1573 je znám tvar "na Zdunkach" i městečko "Zdaunky". Poslední tvar byl ustálen pro 17. a 18. století, aby se od roku 1872 psalo dnes běžné Zdouňky.

